

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 14/22
V Luxemburgu 25. januára 2022

Rozsudok vo veci C-181/20
VYSOČINA WIND

Súdny dvor čiastočne zrušil smernicu 2012/19 o odpade z elektrických a elektronických zariadení v rozsahu, v akom táto smernica ukladá výrobcam fotovoltických panelov povinnosť financovať náklady spojené s nakladaním s odpadom pochádzajúcim z týchto panelov, ak boli tieto panely uvedené na trh pred nadobudnutím účinnosti uvedenej smernice

Okrem toho táto smernica bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ukladá povinnosť financovať tieto náklady užívateľom fotovoltických panelov uvedených na trh po dátume nadobudnutia jej účinnosti

Vysočina Wind je česká spoločnosť, ktorá prevádzkuje solárnu elektrárňu, ktorá je vybavená fotovoltickými panelmi uvedenými na trh po 13. auguste 2005.

V súlade s povinnosťou stanovenou českým zákonom č. 185/2001 o odpadoch (ďalej len „zákon o odpadoch“)¹, sa táto spoločnosť podieľala na financovaní nákladov na nakladanie s odpadom z fotovoltických panelov a z tohto dôvodu zaplatila v rokoch 2015 a 2016 príspevky.

Keďže Vysočina Wind sa domnievala, že táto povinnosť platiť príspevky vyplývala z nesprávneho prebratia smernice 2012/19 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ)² a zaplatenie týchto príspevkov predstavovalo škodu, podala na české súdy žalobu o náhradu škody proti Českej republike. V tejto súvislosti Vysočina Wind uviedla, že ustanovenie zákona o odpadoch, ktoré stanovuje povinnosť platiť príspevky pre užívateľov fotovoltických panelov, je v rozpore s článkom 13 ods. 1 smernice o OEEZ, ktorý ukladá výrobcam elektrických a elektronických zariadení, a nie ich užívateľom, povinnosť financovať náklady súvisiace s nakladaním s odpadom pochádzajúcim z vybavenia uvedeného na trh po 13. auguste 2005.

Keďže žalobe, ktorú Vysočina Wind podala, bolo vyhovené tak v prvostupňovom, ako aj v odvolacom konaní, Česká republika podala kasačný opravný prostriedok na Nejvyšší soud (Česká republika).

Na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa Súdny dvor zasadajúci vo veľkej komore vyjadruje jednak k výkladu a platnosti článku 13 ods. 1 smernice o OEEZ a jednak spresňuje podmienky vzniku zodpovednosti členského štátu za porušenie práva Únie v súvislosti s prebratím smernice.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor tým, že pristúpil k doslovnému výkladu smernice o OEEZ, v prvom rade potvrdil, že **fotovoltické panely sú elektrickými a elektronickými zariadeniami** v zmysle tejto smernice, takže v súlade s článkom 13 ods. 1 tejto smernice musí financovanie nákladov súvisiacich s nakladaním s odpadom pochádzajúcim z týchto panelov uvedených na trh od 13. augusta 2012, teda odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice, **zaťažovať výrobcov uvedených panelov, a nie ich užívateľov**, ako to stanovuje česká právna úprava.

¹ § 37p zákona č. 185/2001 Sb., o odpadoch a o zmene niektorých ďalších zákonov.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ zo 4. júla 2012 o odpade z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) (Ú. v. EÚ L 197, 2012, s. 38, ďalej len „smernica o OEEZ“).

V druhom rade Súdny dvor skúma platnosť článku 13 ods. 1 smernice o OEEZ v rozsahu, v akom sa toto ustanovenie uplatňuje na fotovoltické panely uvedené na trh po 13. auguste 2005, teda pred dátumom nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

V tejto súvislosti Súdny dvor najprv pripomína, že hoci zásada právnej istoty bráni uplatneniu nového právneho pravidla na situáciu, ktorá nastala pred nadobudnutím jeho účinnosti, z judikatúry tiež vyplýva, že nové právne pravidlo sa okamžite uplatní na budúce účinky situácie, ktorá vznikla za účinnosti predchádzajúceho predpisu, ako aj na nové právne situácie.

Súdny dvor tak overuje, či uplatnenie právneho pravidla uvedeného v článku 13 ods. 1 smernice o OEEZ, podľa ktorého sú výrobcovia, a nie užívatelia, povinní zabezpečiť financovanie nákladov súvisiacich s nakladaním s odpadom z fotovoltických panelov uvedených na trh po 13. auguste 2005, ak sa tieto panely stali alebo stanú odpadom odo dňa nadobudnutia účinnosti smernice, má vplyv na situáciu, ktorá existovala pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice, alebo naopak, má upraviť budúce účinky situácie, ktorá vznikla pred týmto nadobudnutím účinnosti.

Keďže však právna úprava Únie, ktorá existovala pred prijatím smernice o OEEZ, ponechávala členským štátom možnosť nechať znášať náklady na nakladanie s odpadom z fotovoltických panelov buď súčasným alebo predchádzajúcim držiteľom odpadov, alebo výrobcom alebo distribútorom panelov, **smernica o OEEZ mala vplyv na situácie vzniknuté pred nadobudnutím jej účinnosti** v členských štátoch, ktoré sa rozhodli uložiť tieto náklady užívateľom fotovoltických panelov, a nie výrobcom týchto panelov, čo bol prípad aj Českej republiky.

V tejto súvislosti Súdny dvor spresňuje, že nové právne pravidlo, ktoré sa uplatňuje na situácie nadobudnuté predtým, však nemožno považovať za pravidlo, ktoré je v súlade so zásadou zákazu retroaktivity právnych aktov, pokiaľ *a posteriori* a nepredvídateľne mení rozdelenie nákladov, ktorých vzniku sa už nemožno vyhnúť. V prejednávanej veci však **výrobcovia fotovoltických panelov neboli schopní pri navrhovaní panelov predvídať, že budú neskôr povinní zabezpečiť financovanie nákladov súvisiacich s nakladaním s odpadom pochádzajúcim z týchto panelov.**

Vzhľadom na tieto úvahy Súdny dvor **vyhlásil článok 13 ods. 1 smernice o OEEZ za neplatný v rozsahu, v akom toto ustanovenie ukladá výrobcom povinnosť financovať náklady spojené s nakladaním s odpadom pochádzajúcim z fotovoltických panelov uvedených na trh medzi 13. augustom 2005 a 13. augustom 2012.**

V treťom rade Súdny dvor potvrdzuje, že začlenenie ustanovenia do zákona o odpadoch, ktorým sa zavádza povinnosť užívateľov platiť príspevky na nakladanie s odpadom z fotovoltických panelov, ktoré je v rozpore so smernicou o OEEZ, viac ako mesiac pred prijatím tejto smernice, nepredstavuje samo osebe porušenie práva Únie Českou republikou, keďže dosiahnutie výsledku stanoveného touto smernicou nemožno považovať za vážne ohrozené skôr, ako sa táto smernica stane súčasťou právneho poriadku Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499